

नीति आयोग

नीति आयोगाच्या तिसऱ्या बैठकीच्या उद्घाटनप्रसंगी पंतप्रधानांनी केलेले मार्गदर्शन

Posted On: 23 APR 2017 3:23PM by PIB Mumbai

नवी दिल्ली, 23 एप्रिल 2017

देशातील सर्व राज्ये आणि त्यांचे मुख्यमंत्री यांनी संयुक्तपणे जर प्रयत्न केले आणि सहकार्य केले तरच 'नव भारत' निर्माणाचे स्वप्न साकार होऊ शकेल, हे आपण एका राज्याचे मुख्यमंत्री म्हणून काम करीत असतानाच जाणवले होते, असे प्रतिपादन पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी आज नवी दिल्ली येथे केले. नीति आयोगाच्या कार्यकारी मंडळाच्या तिसऱ्या बैठकीचे उद्घाटन पंतप्रधानांच्या उपस्थितीत झाले. यावेळी मार्गदर्शन करताना ते बोलत होते. वैश्विक स्तरावर होणाऱ्या बदलांना सामोरे जाण्यासाठी आणि साधक-बाधक चर्चा करून भारताला सिद्ध करण्यासाठी आज 'टिम इंडिया' पुन्हा एकदा एकत्र आली आहे. या बैठकीमुळे धोरणे आणि त्यांची अंमलबजावणी याविषयी एकमेकांचे विचार जाणून घेवून त्यांचे आदान-प्रदान करण्याची एक संधी उपलब्ध झाली आहे.

सन 2022 मध्ये महणजेच, भारतीय स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्षी 'नव भारता'च्या स्वप्नपूर्तीसाठी आणि वेगाने ही उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी सर्वांनी संयुक्त जबाबदारी घेण्यासाठीही अशा एकत्रित बैठका खूपच सहाय्यभूत ठरतात, असेही पंतप्रधान यावेळी म्हणाले.

भारताचा कायाकल्प करण्यासाठी, संपूर्ण परिवर्तन घडवून आणण्यासाठी नीति आयोग जोमाने कार्यरत असल्याचे सांगतानाच पंतप्रधानांनी राष्ट्रपिता महात्मा गांधी यांनी केलेल्या चंपारण्य सत्याग्रहाला शतक पूर्ण झाल्याचा स्मरणपूर्वक उल्लेख केला. सरकार, खाजगी क्षेत्र आणि नागरी समाज या सगळ्यांनी मिळून एकदिलाने काम केले पाहिजे, असेही त्यांनी नमूद केले. नीति आयोगाचे कार्य सांघिक आहे. प्रशासकीय अथवा आर्थिक नियंत्रणापेक्षा एका संघटनेच्या रुपामध्ये वेगवेगळ्या संकल्पनांची निर्मिती करण्याचे काम आयोग करीत आहे. सरकारवर अवलंबून न राहता, त्यापुढे जावून बाहेरचे असंख्य तज्ञ, विविध विषयांचे अभ्यासक, जाणकार, तरुण व्यावसायिक यांची मते विचारात घेवून त्याचबरोबर राज्यांचे सहकार्य घेवून धोरणांची निश्चिती आयोगाने केली आहे. हे स्पष्ट करताना त्यांनी यावेळी 'ई-नाम' चे उदाहरण दिले.

राज्यांच्या मुख्यमंत्र्यांच्या उपगटांनी केंद्र सरकारच्या योजनांवद्दल दिलेल्या अभिप्रायांचा पंतप्रधानांनी यावेळी उल्लेख केला. यामध्ये स्वच्छ भारत, कौशल्य विकास, डिजिटल पेमेंट या योजनांचा समावेश होता. प्रत्येकवेळी राज्यांना किती निधी दिला गेला किंवा द्यावा लागणार आहे, याचा विचार केला जातो. मात्र प्रथमच केंद्राची योजना राबवताना राज्यांची, मुख्यमंत्र्यांची मते, त्यांचे विचार जाणून घेण्यात आले, इतकेच नाही तर राज्यांनी केलेल्या शिफारसी, सूचना तातडीने स्वीकारण्यात आल्या हे विशेष आहे, असे पंतप्रधान मोदी यावेळी म्हणाले.

2014-15 आणि 2016-17 या वर्षांमध्ये राज्यांना देण्यात येणाऱ्या निधीमध्ये एकूण 40 टक्के वाढ करण्यात आली आहे, असे मोदी यांनी यावेळी नमूद केले.

पायाभूत सोयी- सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी राज्यांनी भांडवली खर्चात वाढ करावी, असे आवाहन पंतप्रधानांनी यावेळी राज्यांना केले.

यंदा केंद्रीय अंदाजपत्रक मांडण्याच्या तारखेमध्ये केलेला बदल ऐतिहासिक ठरला असून, अधिक वर्षांच्या पहिल्या दिवसापासूनच निधी उपलब्ध होऊ शकला, असे पंतप्रधानांनी नमूद केले. याआधी अंदाजपत्रकामध्ये तरतूद करूनही तो निधी जवळपास मे महिन्यापर्यंत मिळू शकत नसे. निधी आल्याचे राज्यांना मे अखेरीस समजत असे, तोपर्यंत पावसाळा तोंडावर आलेला असे किंवा सुरूही झालेला असे. यामुळे काम करण्याचे महत्वाचे, चांगले दिवस वाया जात होते. नियोजित आणि अनियोजित खर्चाची वर्गवारी, 2011 मध्ये रंगराजन समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार केली जाते. यामुळे बऱ्याच महत्वाच्या गोष्टींच्या खर्चाचा समावेश 'अनियोजित' वर्गात मोडतो. त्यामुळे हा खर्च दुर्लक्षित राहतो, हे आता लक्षात आले आहे. विकास आणि कल्याण यासाठी केलेला खर्च एका बाजूला आणि प्रशासकीय खर्च दुसऱ्या बाजूला यावर आता भर देण्यात आला आहे.

वस्तू आणि सेवा कर यामुळे अर्थव्यवस्थेला बळकटी येणार असून इतर अनेक करविषयक संस्थात्मक प्रश्न सुटणार आहेत. राजकीय आदर्श वेगवेगळे असताना आणि मत-मतांतरे असतानाही या व्यासपीठावर सगळे एकत्र आले, त्याचे श्रेय सर्व राज्यांच्या मुख्यमंत्र्यांना आहे, असेही मोदी यावेळी म्हणाले. जीएसटी विधेयक मंजूर करून सहकार्यांचे अनोखे उदाहरण दिले, त्यामुळे एकप्रकारे इतिहास रचला आहे, असे मनोगत व्यक्त करून पंतप्रधानांनी सगळ्यांचे आभार मानले. 'एक राष्ट्र, एक आशा, एक निश्चय' याची प्रचिती 'जीएसटी'च्या माध्यमातून सगळ्यांनी दिली, असेही मोदी यावेळी म्हणाले.

अशाच प्रकारे सगळ्यांनी देशात लोकसभा आणि विधानसभांच्या निवडणुका एकत्रित घेण्याविषयी चर्चा करावी, मते मांडावीत, असे आवाहनही पंतप्रधानांनी यावेळी केले.

नीति आयोग दीर्घकाळासाठी म्हणजे 15 वर्षांसाठी, मध्यम अवधीसाठी म्हणजे 7 वर्षांसाठी आणि 3 वर्षांसाठी कृती आराखडा तयार करीत आहे. त्यांच्या या प्रयत्नांना राज्यांचा पाठिंबा हवा आहे, अर्थात या नियोजनाचा राज्यांनाच वेळोवेळी लाभ घेता येणार आहे, असेही पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी यावेळी सांगितले.

B.Gokhale/S.Bedekar/D.Rane

(Release ID: 1488445) Visitor Counter : 7

